

„Sedaj pa kar precej grem“, pravim mu, ko sem mu srečno v jednej sapi dopovedal, da moram kar najhitreje odriniti. „Pa kam češ iti? Sedaj je ura devet, pošta vozi ob dveh, mešanec pa odide še le ob osmej uri zvečer, z brzovlakom pa se menda danes še ne bodeš vozil? Le v sobo se vrni, pa mirno počakaj, da pri kosilu še katero pametno zineva.“ Rekši izginil je smeje se v učilnico.

Preostajalo mi ni družega, kakor storiti po nasvetu. Vrnil sem se v sobo, a miren — miren pa nisem mogel biti. Miren naj bi bil v zavesti, da mi je v dekretu naročeno, naj se nemudoma podam na podeljeno mi učno mesto? Beseda nemudoma se od višjih oblastev v šali še ne izreka, nikar pa zapisuje v toli važnej in resnej listini kakor je dekret. Nemudoma priti velevajo mi, ker me gotovo že težko in željno pričakujejo, nemudoma pozivljejo me, ker slutijo, kaj vse skritega tiči v meni — — — in sedaj naj pa tu držim križema roke šo mnogo, mnogo ur! Kolika izguba! Divjal sem po sobi gor in dol, dvigal in stezal roki, privzdigoval stole, telovadil — — — godrnjal, pel in žvižgal — — — vse ob jednom!

Prišel pa je čas do kosila, prišlo kosilo samo in prišel je slednjič čas ločitve. Ginjen poslavljal sem se od prijatelja, podajal mu zopet in zopet roko, pa ga prosil, naj mi vendar oprostí, da ne morem ustreči njegovej prošnji, da bi ostal še jeden dan, ker — — — ker mi je ravno nemudoma oditi. On pa se je smejal in smejal — — — pa šele sedaj umem njegov smeh.

Mešanec naglo vozi — to veste vsi! — a meni je vozil vendar še prepočasi. Vis-a-vis imel sem nežno ličce brdkega dekleta, in vselej drugokrat bilo bi mi srce nemirno brcalo in ne bil bi izgrešil prilike, da bi pričel ž njo govoriti, ako bi jej tudi imel prej nalašč na nogo stopiti. Ta večer pa držal sem se resno, utopljen sam v sé in čelo mi je bilo učeno nagubano, kot da sem učiteljeval že mnogo let in mi je srce odmrlo za jednako družčino. Le tu in tam mislil sem si: „Bog ve, če se temu dekletu kaj dozdeva, da tiči v meni mlad učitelj?“

Dospel sem v Ljubljano in na svoj dom, kjer sem prvič zagledal ono polo papirja, na katerej je stalo črno na belem, s hyeroglifskim pečatom kočevskega okrajnega šol. sveta potrjeno, da so me imenovali voditeljem univerze tam na „Slejmenih“ poleg prijazne ribniške doline! In stalo je res tudi črno na belem, da se mi je nemudoma podati na službovanje, kar mi je močno prijalo. Seveda nisem mogel še tedaj vedeti, da stoji v vsacem jednacem dekretu tako.

Takoj drugo jutro preskrbel sem se z listkom za sedež v poštнем vozu za pondeljek; soboto in nedeljo pa sem porabil, da si ogledam Ljubljano za mnogo, mnogo časa, morebiti celo za — pol leta!

Prišlo je jutro odhoda. Mati in sedmero sestra stiskalo mi je roko, po vrsti od največje do najmanjše; oči so jim bile rosne, mati pa so viknili: „Oh k' b'te vender ne bli poslal ke na Kočevsk, morde se ne vidma n'kol več!“ In sestre so se obrnile v stran, kajti krvavelo jim je srce, ko so vidle odhajati jedinega, ki jim je reševal čast, da so se smele imenovati „ljudje“, solzile so se, ko so vidle odhajati jedinega moškega izmed družine venkaj v — — — dalnji, dalnji svet!

Ginjen od preimenitnega trenutka pograbil sem škatljo z goslimi, ki so mi imele biti jedina prtljaga, pa hitim venkaj iz sobe, pa po cesti do pošte, kjer me je čakal že poštni voz. Porinem gosli na omaro poštnega voza, sedem na jedino še prazni prostor h kočijažu — in zropotali smo po mestnem tlaku.

Mrzlo jutro je bilo — 12. oktobra — in potniki v vozu so se zavijali in stiskali v svoje vrhnje suknje in ogrinjače. Jaz bil sem brez vsega tega le v tenkej letnej suknjici in skoraj bi mi bili zobje šklepetali, ko bi se bilo kaj tacega za novopečenega učitelja spodobilo. Držal sem se možko, stiskal zobe in tiščal pesti v žepu.

Mraz je bilo, mraz do tedaj, da nas je poštni voz pripeljal mimo Pijave Gorice, pa po ovinkih gor do ravno vpeljane ceste preko strmega pobočja nad idilno želimeljsko dolinico. Solnce se je vzdigovalo više in više, in tudi meni je postala toplina primerna. Razgrela so se mi udje, razvnelo srce in raztajala duša, vsaj sem se čezdalje bolj bližal kraju, kjer se mi je bilo prvič poskusiti, s kakošnim korcem bodem znal inteligentnim vaškim „trdoglavčkom“ podajati svojih, ravnokar pridobljenih si véd. Oko mi je veselo pozdravljalo vsak nov grič, vsako cerkev, in željno sem čakal, da ugledam Slemene. In res, ni mi bilo dolgo čakati: prijazna cerkev na 736 m visokem hribu zabliščala mi je obsolnčena nasproti ter mi je pošiljala srčne pozdrave! Pozdravljal sem jo i jaz, pozdravljal vse neznane mi Slemence, pozdravljal njihove otroke, objemal jih v duhu, molil za nje

Zrl sem v isto cerkev, zrl v isto vas na višini in gledal v duhu tolpo vaščanov, tolpo otrok, kako me prvokrat in vendar tako prijazno pozdravljajo, šepetaje si: „Glejte novega gospoda učitelja!“ Jaz pa stopam lahkah nog sredi med njimi proti prijaznej cerkvici ter jim odzdravljam veselih lic

Ali pa morda celo zdaj-le delajo priprave, da me slovesno sprejmo? Pa ne — — ne! Vsaj ne morejo vedeti, kdaj prihajam in tudi ljubše mi je, da pridem nepričakovan

Vožnja v poštnej „kočiji“ znana je vsacemu, ako ne iz lastne izkušnje, pa vsaj iz stoterih popisov. Tudi jaz sem jo le iz poslednjih poznal, sedaj pa sem jo izkušal sam. Prijetna vožnja vam je to, ko potniki pri vsakej gostilni in ob vsacem časi v vozu . . . jedo in pijo! Nič jih ne moti: ne bobnenje in drdranje poštnega voza, ne istega